OU Parsha Shiur 2020-2021 Shiur 4 Parshat Yayeira Rabbi Shmuel Goldin rgoldin@ahavathtorah.org

Avraham: Three Confrontations with G-d

I. A Visit

<u>בראשית פרק יח</u>

- (א) וירא אליו יקוק באלני ממרא והוא ישב פתח האהל כחם היום:
- (ב) וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו וירא וירץ לקראתם מפתח האהל וישתחו ארצה:
 - (ג) ויאמר אד-ני אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבר מעל עבדך:

1 And Hashem appeared unto him by the plains of Mamre, as he sat in the tent door in the heat of the day; 2 and he lifted up his eyes and saw, and, behold, three men were standing over him; and he perceived, and he ran to meet them from the entrance of the tent, and he bowed down toward the ground, 3 and he said: 'My lord (?Hashem)?, if I now find favor in your eyes, please pass not away from your servant.

What is the critical question?

A. Two approaches: A classic dispute between two related giants

<u>רשי בראשית יח:א</u>

וירא אליו .לבקר את החולה. אמר רבי חמא בר חנינא, יום שלישי למילתו היה, ובא הקב"ה ושאל בשלומו) <u>בבא מציעא פ"ו:</u>

Reflecting backward

רשבם בראשית יח:א

וירא אליו ה' - האיך? שבאו אליו שלשה אנשים שהיו מלאכים, שבהרבה מקומות כשנראה המלאך קוראו בלשון שכינה, כדכתיב: כי שמי בקרבו שלוחו כמותו. וכן: וירא מלאך ה' אליו בלבת אש מתוך הסנה. וכתוב שם: וירא ה' כי סר לראות.

Reflecting forward

Hanging in the balance: pasuk λ...To whom is Avraham speaking?

B. An alternative approach: והוא ישב פתח האהל כחם היום....

II. A Negotiation

בראשית פרק יח

- (כג) ויגש אברהם ויאמר האף תספה צדיק עם רשע:
- (כד) אולי יש חמשים צדיקם בתוך העיר האף תספה ולא תשא למקום למען חמשים הצדיקם אשר בקרבה:
- (כה) חללה לך מעשת כדבר הזה להמית צדיק עם רשע והיה כצדיק כרשע חללה לך השפט כל הארץ לא יעשה משפט:
- (כו) ויאמר יקוק אם אמצא בסדם חמשים צדיקם בתוך העיר ונשאתי לכל המקום בעבורם: **23** And Avraham drew near, and said: 'Will You indeed sweep away the righteous with the

wicked? **24** Perhaps there are fifty righteous in the midst the city; will You indeed sweep away and not spare the place for the fifty righteous that are within it? **25** It would be sacrilege to You to do such a thing, to slay the righteous with the wicked, that the righteous should be as the wicked. It would be sacrilege to You! Shall the Judge of all the earth not do justly?' **26** And Hashem said: 'If I find in Sodom fifty righteous in the midst the city, then I would spare

the entire place for their sake.'

Where does Avraham's logic break down?

<u>בראשית פרק יח</u>

- (יז) ויקוק אמר המכסה אני מאברהם אשר אני עשה:
- (יח) ואברהם היו יהיה לגוי גדול ועצום ונברכו בו כל גויי הארץ:
- (יט) כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך יקוק לעשות צדקה ומשפט למען הביא יקוק על אברהם את אשר דבר עליו:

17 And Hashem said: 'Shall I conceal from Avraham that which I am doing; 18 And Avraham shall surely become a great and mighty nation, and through him all the nations of the earth shall be blessed? 19 For I have known him, so that he will command his children and his household after him, that they shall keep the way of Hashem, to do righteousness and justice; that Hashem may bring upon Avraham that which He has spoken of him.'

Why does the Torah portray HaShem speaking with himself?
What is the logic of Hashem's own conclusion? Indeed, why does He feel compelled to inform Avraham of his plans?

Can this paragraph shed light on Avraham's subsequent arguments?

III. A Test

<u>בראשית פרק כב</u>

- (א) ויהי אחר הדברים האלה והאלהים נסה את אברהם ויאמר אליו אברהם ויאמר הנני:
- (ב) ויאמר קח נא את בנך את יחידך אשר אהבת את יצחק ולך לך אל ארץ המריה והעלהו שם לעלה על אחד ההרים אשר אמר אליך:
 - (ג) וישכם אברהם בבקר ויחבש את חמרו ויקח את שני נעריו אתו ואת יצחק בנו ויבקע עצי עלה ויקם וילך אל המקום אשר אמר לו האלהים:
- **1** And it came to pass after these things, and God did prove Avraham, and said to him: 'Avraham'; and he said: 'Here am I.' **2** And He said: 'Please take your son, your only son, whom you love, Yitzchak, and go to the land of Moriah; and bring him there for an offering upon one of the mountains which I shall tell you.'
- **3** And Avraham woke up early in the morning, and he saddled his donkey, and he took two of his young men with him, and Isaac his son; and he split the wood for the burnt-offering, and he rose up, and he went unto the place of which God had spoken to him.

What is the critical question? (In this case, to be truthful, there are many).

Midrashic text on the depth of Avraham's struggle...

Arriving at a cohesive picture of Avraham's actions...

IV. An Epilogue

<u>בראשית כב: י-יח</u>

וישלח אברהם את־ידו ויקח את־המאכלת לשחט את־בנו

ויקרא אליו מלאך יקוק מן־השמים ויאמר אברהם אברהם ויאמר הנני

ויאמר אל־תשלח ידך אל־הנער ואל־תעש לו מאומה כי עתה ידעתי כי־ירא אלהים אתה ולא חשכת את־ בנך את־יחידך ממני

וישא אברהם את־עיניו וירא והנה־איל אחר נאחז בסבך בקרניו וילך אברהם ויקח את־האיל ויעלהו לעלה תחת בנו

ויקרא אברהם שם־המקום ההוא יקוק יראה אשר יאמר היום בהר יקוק יראה

ויקרא מלאך יקוק אל־אברהם שנית מן־השמים

ויאמר בי נשבעתי נאם־יקוק כי יען אשר עשית את־הדבר הזה ולא חשכת את־בנך את־יחידך כי־ברך אברכך והרבה ארבה את־זרעך ככוכבי השמים וכחול אשר על־שפת הים וירש זרעך את שער איביו

והתברכו בזרעך כל גויי הארץ עקב אשר שמעת בקלי

4 OU Parsha Shiur 2020-2021 Shiur 4 Parshat Yayeira Rabbi Shmuel Goldin rgoldin@ahavathtorah.org

And Avraham picked up the knife to slay his son.

Then an angel of HaShem called to him from heaven: "Avraham! Avraham!" And he answered, "Here I am."

And he said, "Do not raise your hand against the boy, or do anything to him. For now I know that you fear God, since you have not withheld your son, your favored one, from Me." When Avraham looked up, his eye fell upon a ram, caught in the thicket by its horns. So Avraham went and took the ram and offered it up as a burnt offering in place of his son. And Avraham named that site HaShem- Yireh, whence the present saying, "On the mount of HaShem there is vision."

The angel of HaShem called to Avraham a second time from heaven, and said, "By Myself I swear, HaShem declares: Because you have done this and have not withheld your son, your favored one,

I will bestow My blessing upon you and make your descendants as numerous as the stars of heaven and the sands on the seashore; and your descendants shall seize the gates of their foes. All the nations of the earth shall bless themselves by your descendants, because you have obeyed My command."